



DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2020

Núm. 13

Presidència
de la Sra. Maria Pilar Sansó i Fuster

Sessió celebrada dia 12 de març de 2020

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 1985/20**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures de suport al producte local de proximitat de Balears.. 214
- 2) RGE núm. 1986/20**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a recuperar el consens entorn de la Llei agrària de les Illes Balears.. 218
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bé, bon dia senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, es demana si es produeixen substitucions?

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Sí, Sra. Presidenta, Tania Marí substitueix Virginia Marí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Passam al debat de l'ordre del dia d'avui, relatiu a les proposicions no de llei RGE núm. 1985/20 i RGE núm. 1986/20.

1) Proposició no de llei RGE núm. 1985/20, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures de suport al producte local de proximitat de Balears.

Començam pel debat de la proposició no de llei RGE núm. 1985/20, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a les mesures de suport al producte local i de proximitat.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Assumpció Pons, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats, bon dia a tots. Tant aquesta proposició com la que debatrem a continuació, sobre la Llei agrària, són iniciatives del meu grup parlamentari a favor del sector agrícola i ramader, són iniciatives en positiu. Proposam un conjunt de mesures de suport i de difusió dels nostres productes locals, producte de quilòmetre zero, o de proximitat, per afavorir la producció autòctona en el sector del camp de les nostres illes. Va ser registrada dia 27 de gener, immediatament després de la tempesta Glòria, que durant la setmana del 20 al 26 de gener va provocar la suspensió del transport marítim a tota la comunitat, a la vegada que molts de productes de consum habitual es van esgotar.

Aquesta crisi de proveïment va posar de manifest la gran dependència dels aliments que es produeixen fora de Balears i també el poc pes de la producció alimentària local en el consum de les nostres illes. Avui aquesta dependència del producte exterior arriba al 85%, un model que perjudica els nostres pagesos, als pagesos de més a prop, perquè transportam el menjar des de molt enfora. Durant els darrers 10 anys s'ha produït una substitució accelerada de les produccions autòctones a favor dels aliments industrials d'altres països i en molts de casos amb manca de qualitat i preus baixos, que enfonsen els nostres productes. Les grans cadenes redueixen els preus que paguen als pagesos i un sector que produeix amb pèrdues, difícilment podrà subsistir.

Aquest passat cap de setmana, tots sabem que els pagesos de Mallorca i de Menorca han protestat i han tret els tractors al carrer, per denunciar que estan al límit, que l'entrada de productes de fora els perjudica i les seves demandes són: preus justs i incrementar el consum del producte local. I aquesta és la gran assignatura pendent que tenim d'evitar la desaparició del sector primari, motivada avui per la manca de rendibilitat de les finques i el conseqüent abandonament de les explotacions. I ho confirmen les dades, molt preocupants, donades a conèixer precisament ahir per la consellera i el seu equip: una explotació agrària tanca cada dia a Balears des de fa 3 anys i un pagès d'aquí rep la meitat de la renda que un de la península. Així no hi ha futur.

El Partit Popular demana un compromís de tots els implicats per reconstruir les estructures de producció agrària i de venda. Com m'explicava a mi dilluns el president de FAGME Menorca, deia textualment: "els principals culpables de la crisi del camp som tots nosaltres". Des de la conselleria s'han d'impulsar polítiques que aportin mesures i instruments que siguin realment eficaços, el sector primari necessita més esforços institucionals, concretament la compensació dels sobre costos d'insularitat dins la nova PAC, com va quedar de manifest ahir a la presentació de l'informe a la Cambra de Comerç.

És imprescindible fomentar el consum intern, mitjançant acords comercials de les grans superfícies i també del sector hotel·ler, amb les cooperatives agroalimentàries i amb les empreses locals. Ja tenim exemples d'èxit, per exemple tant en verdures com en la carn i a Menorca, per exemple, la iniciativa de FAGME, que aglutina 11 cooperatives de les nostres illes. Però també ha de donar exemple el Govern de la Sra. Armengol, per açò l'instam a gestionar amb la Conselleria de Salut i la Conselleria d'Educació, perquè als hospitals i als menjadors dels centres docents, es comprometin a comprar productes locals per als menús i els plats que ells elaboren.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. En torn de fixació de posicions i per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. Alejandro López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, Presidenta. Nosotros, como hemos dicho siempre, el apoyo al sector y sobre todo al producto local, para nosotros es prioritario y es una de las hojas de ruta que tenemos más en cuenta. En el informe que ha comentado la Sra. Pons, que nos comentaron ayer, dejaba muy claro el perjuicio que por ser un territorio insular tenemos, respecto a lo que cuesta realmente que el producto local sea competitivo.

Eso habría que tenerlo muy en cuenta a la hora de hacer cualquier actividad para aumentar, pero cuando se habla de aumentar producción, también tenemos que tener en cuenta

que tenemos que hablar de cómo acercar esa producción al consumidor y, en base a esas líneas, sí que vemos coherente lo presentado, pero me gustaría si puede ser, aunque sea *in voce*, hacer un par de puntualizaciones, que, por ejemplo, en el punto 2, cuando se habla del sector hotelero y hacer campañas informativas, que no fuese sólo a los visitantes, sino que fuese en sí, que dijese “a los consumidores, tanto locales, como visitantes”, es muy importante que no sólo el visitante vaya consumiendo producto local y las campañas sean enfocadas a eso, sino que la gente de aquí, sí que se conciencie y utilice producto local, y más, no sólo con el tema de la tempestad Gloria, sino como vamos viendo que cada vez se necesita utilizar más producto local y que el producto que viene de fuera cuesta, cuando hay según qué crisis, que llegue en condiciones y como toca. Pero sobre todo es para aumentar la producción, porque si no se aumenta la producción no se va a poder utilizar.

Luego, en el punto 4, se insta al Govern, yo no sé si más que al Govern se tendría que instar a la Conselleria de Agricultura, a que realmente trabajase para conseguir llegar a los acuerdos con la conselleria tanto de Salud como de Educación, y si que creo que habría que reflejar, cuando se dice “productos locales”, tendría que decirse, para que se ajustase más a lo que realmente se puede hacer, “en base a las modificaciones necesarias en los pliegos de contratación, para dar cumplimiento al decreto de la ley mediterránea en vigor”, porque si no lo que puede ocurrir es que no puedan realmente introducirlo, o que quieran introducirlo con demasiada demanda y no haya producción suficiente. De esta forma quedaría mejor reflejado, luego si quieres te enseño el texto para ver si hay un consenso, sin ningún tipo de problema.

Independientemente de que se acepte o no, que sí creemos que mejora, por supuesto votaremos a favor, porque creo que la intencionalidad de todos los grupos es aumentar el producto local y sobre todo acercarlo al consumidor.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Jesús Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta. Nosotros también damos la bienvenida a estas medidas de apoyo a un sector al que siempre le metemos el adjetivo de estratégico, un sector que desde Ciudadanos creemos que debemos mantener y promocionar. La borrasca que si de alguna manera ha sido el toque de atención, la campanada sobre la realidad, dejando claro que el 85% del producto que consumimos no es local y que en los últimos 10 años los pasos agigantados de la globalización ha manifestado que las características del consumo hoy en día son otras, nos llevan a pensar que deberíamos analizar perfectamente bien, cuáles son las causas.

Yo creo que cometemos errores en el análisis que practicamos todos, siempre nos estamos planteando los gastos, los costes que representa la insularidad para la producción, y nunca nos planteamos los costes que te representa la insularidad para los productos que compiten, digo..., no es que esté yo en absoluto defendiendo que los productos que compiten deberían tener ninguna, pero es una realidad que hay y es una realidad que deberíamos ver, porque aquí estamos enfrentando un gigante, estamos enfrentando un cómo va el mundo, cuáles son los nuevos deseos, cuáles son las nuevas necesidades, cuáles son los nuevos criterios y si no lo analizamos bien, si no lo analizamos con rigor y viendo, digamos, los dos lados que se oponen nunca llegaremos a una solución.

Este sector del que decimos, la expresión que se utiliza es que está en las últimas estaba en las últimas el 2 de diciembre del 2014, cuando se aprobó la anterior ley de..., la primera ley de agricultura de Baleares, y lo seguía estando el 31 de enero del 2019 cuando se aprobó la segunda.

Como ha planteado muy bien la Sra. Diputada del PP, doña Asunción Pons, culpables somos todos y yo planteo que culpables somos todos porque vamos poniendo paliativos, vamos poniendo tiritas y tal vez deberíamos centrarnos, pensar que estamos enfrentando un debate y un problema bastante más grande.

Con respecto a la enmienda que ha planteado, la propuesta que hace, creemos que es interesante, la de Unidas Podemos, y de hecho teníamos algo participando en eso, y es cómo apoyarnos sobre el sector de la población más preocupado por el producto que come, por la calidad del producto que come, que es un poco lo que echábamos en falta.

Éste, además de apoyarnos en los que vengan, en nuestros visitantes y en la utilización del sector turístico para difundir nuestros productos y para colocarlos y venderlos, es cierto que además deberíamos buscar un cauce para identificar y proponer mejor a la población que está más preocupada por el tipo de producto que come, el producto local como producto en general de mayor calidad y mayor gusto y de mayor capacidad.

Y ésta es nuestra, toda nuestra intervención.

Gracias, Sr. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Bon dia, gràcies, presidenta. Bé, sí, efectivament la borrasca Glòria va posar en evidència la dependència que tenen les gran plataformes comercials, i de rebot els consumidors que allà compren, del producte fresc de fora de les Illes Balears.

Aquest fet, però, també ha evidenciat altres problemes que tots conflueixen allà mateix: la manca de rendibilitat de les explotacions pageses a les Illes Balears. Aquests problemes són l'envelliment de la població activa i la manca de relleu generacional amb el conseqüent abandonament de les terres productives.

A dia d'avui a les Illes Balears no fem servir la terra per produir aliments, de cada vegada més el territori és un element paisatgístic més que productiu. Hem terciaritzat també la terra, no només tota l'economia, sinó també la terra.

La manca d'estructures de comercialització pròpies... no tenim qui vengui, per tant, qui doni valor als nostres productes. Estam matant l'aliat històric dels pagesos, botiguers de petit comerç de proximitat, aquells que fan barri, aquells que fan poble.

Això provoca que de cada dia el producte local arriba a menys gent, per tant, menys gent el coneix, per tant, menys gent l'aprecia.

Això també provoca que el producte queda diluït amb el producte estàndard. Per tant, no el podem valorar tal com es mereix... tal i com havia passat a més tota la vida; és a dir, de tota la vida sempre havia valorat, el consumidor local, el producte local i estava disposat a pagar un sobrepreu per aquell producte que considerava de més qualitat, millor, més fresc, d'un pagès, etc.

De fa uns anys cap aquí aquest valor no..., el consumidor no l'aprecia perquè no el coneix perquè no li arriba als prestatges de les superfícies a les quals compra. Per tant, no el valora perquè el desconeix.

La proposició no de llei està feta amb bona intenció, entenem que les esmenes presentades són fetes en positiu. Per tant, demanam al grup proponent de la iniciativa que les accepti.

Ara bé, si no hi ha una aposta clara per part de tots al reforç de l'agricultura productiva, el problema el tendrem. El problema que tendrem és que no hi haurà pagesos que produeixin. La nostra serà una terra cuidada, però no productiva, i aquest és un problema que hem d'afrontar, que han d'afrontar les administracions públiques i cadascú de nosaltres des del nostre redol perquè, en això, ja ens hi estam trobant, moltes finques grans, moltes finques molt ben cuidades, però que no produeixen aliments i la terra i la professió de pagès està pensada, precisament, per produir aliments.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, Sr. Mas. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears no hi ha cap representant. Per tant, té la paraula el Grup Parlamentari Popular... el Pi... ai, perdó, el Grup

Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, perdoni, Sr. Melià..., té la paraula el seu diputat, Sr. Josep Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. No sé a què he d'atribuir aquest atac d'inconsciència en la confusió del nom del nostre grup parlamentari, és una broma.

Bé, el nostre grup parlamentari donarà suport a aquesta iniciativa com tots els altres grups. És evident que aquesta iniciativa està dins un context general de crisi de la pagesia a les Illes Balears. Aquest tema ha estat reiteradament tractat dins aquesta comissió i segurament ho continuarà essent perquè no queda altre remei, i s'han d'intentar posar-hi solucions, que no són fàcils i que moltes d'elles passen per decisions que no competeixen a les Illes Balears com és el tema de la insularitat, però en tot cas és evident que està en aquest context.

Dit això, evidentment les administracions públiques de les Illes Balears han de potenciar i fer feina per al producte local. Li han de donar difusió. Alguns grups parlamentaris han posat..., han complementat la iniciativa fent èmfasi en la difusió, efectivament, però la iniciativa ja ho contempla aquest aspecte de la difusió, però bé, està bé que s'intenti millorar la iniciativa.

En tot cas, aquí hi ha un problema afegit que és el tema de la normativa de contractació de les administracions públiques i la poca capacitat que als plecs existeix per, diguem, poder aconseguir que, per exemple, els menjadors escolars o... els menjars que es fan als hospitals, etc., siguin bàsicament de producte local.

Això té una dificultat legal, alguns varen aplaudir amb les orelles la nova llei de contractació de les administracions públiques aprovades al Congrés de Diputats i realment aquesta llei és molt millorable, també en aquest aspecte que comentam i en molts d'altres aspectes.

Per tant, també es podria fer una feina aquí en relació amb possibilitar realment que les administracions públiques tenguessin marge de maniobra per aconseguir aquests objectius que tots compartim, però que després no es materialitzen.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, Sr. Melià. Per part del Grup Parlamentari Mixt no assisteix..., no hi ha cap representant. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Benlloch.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Gràcies, Sra. Presidenta, bon dia, senyores i senyors diputats. El nostre grup parlamentari votarà a favor d'aquesta PNL amb les indicacions que ha fet el Sr. López perquè

entenem que només són matisos per millorar el redactat, però estam d'acord totalment amb l'objectiu d'aquesta proposició.

La importància per a les nostres illes de la dedicació dels treballadors del sector primari per continuar la seva activitat, malgrat la situació que pateix el sector, és vital i és important que tots junts treballem per impulsar les mesures necessàries per donar suport al producte local a Balears.

Estam d'acord que s'ha de promocionar el consum de productes autòctons a les nostres illes fer-ne difusió perquè tant les associacions i cooperatives agràries com els consumidors, hotelers i professionals de la restauració, hospitals i menjadors escolars, tots junts col·laborin per tirar endavant el sector agrícola i el sector ramader en augmentar el consum de producte local i de proximitat.

De fet, un dels objectius per a aquesta legislatura és promoure al màxim el consum de producte local al sector turístic que afecta tant el comerç com la restauració i el sector hotelier, així com millorar el control de la cadena alimentària mitjançant la promoció de mercats de proximitat amb coordinació amb altres conselleries amb què tinguin relació.

Des del 2008 fins al 2016 (...) que el percentatge d'aliments d'origen local consumits a les Illes s'ha reduït a la meitat, en el 2008 era del 30,16% i en el 2016 va ser del 16,70%, a més que en el 2008 la quota d'abastament alimentari era del 25% i en el 2016 es va reduir al 12%. Aquestes dades realment resulten preocupants.

Per això, mitjançant els Acords de Bellver el Govern s'ha compromès, mitjançant l'acord 139, a fomentar una cultura de comerç de proximitat i de consum de productes de quilòmetre zero i afavorir la cooperació entre el sector comercial tradicionals i els sectors agrari i pesquer; l'acord 140, per promoure la compra en el sector públic de comerç de proximitat i de consum de productes de quilòmetre zero; i, com he dit abans, per tots aquests motius donarem suport a la PNL, i també ens agradaria que les millores proposades per Unidas Podemos siguin acceptades.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Ara per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. A veure, crec que ens hem de centrar en les propostes, que naturalment hagueren pogut ser..., en lloc de quatre hagueren pogut ser vuit, però bé, són les que són, que és el que avui hem de votar.

Simplement el que demana..., demanam amb aquesta proposició de no de llei el que demanen tots els pagesos: nous programes de suport i difusió del producte local per afavorir

la producció autòctona, definir acords amb el sector hotelier per fomentar el consum del producte local, i noves línies de col·laboració amb les cooperatives agràries. Si els pagesos ho demanen és perquè fins ara lògicament no s'ha fet.

Compartesc totalment el que ha dit el Sr. Mas, que va un poc amb l'esmena *in voce* que m'ha fet Podemos en el segon punt. A veure, sempre s'havia valorat el producte local, tot i ser encara un poc més car; per açò nosaltres proposam que des de les administracions hem de donar exemple, i proposam producte local en els menjadors de les escoles i en els hospitals, perquè aquí sempre s'havia valorat, ja, el producte local. I també, com ha dit el Sr. Melià, que ho compartesc totalment, tothom comparteix la promoció del producte local; ara, clar, el problema després és materialitzar-ho, per açò crec que hem de començar per les administracions, crec que seria un bon camí començar per aquí, i és el que nosaltres proposam en el punt número 2.

L'esmena al punt número 4, Sra. Presidenta, demanaria un recés de dos segonets perquè no he pogut agafar el que el Sr. Alejandro López m'ha dit.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí. Sr. López, vol intervenir? O aturam un momentet i ho aclariu.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Sí, per favor.

(Pausa)

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, podem continuar?

LA SRA. PONS I FULLANA:

Sí, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, Sra. Pons. Té la paraula.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Més que res és per manifestar-me sobre l'esmena del Sr. López al punt número 4. Li he comentat que no la puc acceptar perquè crec que no hem d'entrar, nosaltres, en la manera amb què la conselleria ho ha de fer. Crec que la feina nostra és demanar que es faci; ells ja sabran de quina manera ho han de dur a terme. Per tant, Sr. López, el que li he comentat, no li acceptaria l'esmena.

Per la nostra part volem agrair a tots els grups parlamentaris el suport a aquesta proposició de no de llei.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Sra. Pons, ens pot aclarir l'esmena del punt 2 si l'accepten o no, que no ens ha quedat clar? O a mi no m'ha quedat clar.

LA SRA. PONS I FULLANA:

No, l'esmena al punt 2 he dit a la meua intervenció que no l'acceptava.

LA SRA. PRESIDENTA:

No l'accepta. Per tant no accepten cap esmena de les que li han plantejat...

LA SRA. PONS I FULLANA:

Era el punt 4... era el punt 4, que no l'havia entès.

LA SRA. PRESIDENTA:

Perfecte, cap problema. Per tant passam a votar la proposició no de llei tal com està redactada i presentada per part del Grup Parlamentari Popular. Si els sembla bé passam a votar.

Vots a favor?

Per tant, s'entén aprovada per unanimitat.

2) Proposició no de llei RGE núm. 1986/20, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a recuperar el consens entorn de la Llei agrària de les Illes Balears.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1986/20, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a recuperar el consens sobre la Llei agrària de les Illes Balears.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Assumpció Pons, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, a l'exposició de motius explicam el fet que va suposar per al sector primari l'aprovació de la primera llei agrària de Balears. Va ser el desembre del 14, amb un ample acord i el suport de les organitzacions professionals, també les cooperatives agràries i els consells insulars. Tots ells van ser consultats i van tenir l'oportunitat d'intervenir i participar-hi. Aquestes associacions i aquestes institucions van fer nombroses aportacions que van ser totes incorporades al text definitiu.

Però durant l'anterior legislatura el conseller Vidal Matas es va encaparrar, per dir-ho d'alguna manera, a modificar

aquesta llei. Amb l'excusa de fer un text més agrícola i manco urbanístic va introduir restriccions, prohibicions i exigència de declaracions d'interès general, inspirat en un model d'agricultura no professional, que açò resta rendibilitat i competitivitat a les nostres explotacions. Naturalment no va obtenir el suport que havia aconseguit el conseller Company el desembre del 14; a més a més, el desacord d'ASAJA Balears, la Unió de Petits Agricultors, la Federació Agrícola i Ramadera de Menorca, l'Associació d'empresaris d'explotacions agràries també de Menorca, i també el rebuig del Col·legi d'Enginyers Agrònoms, que va demanar fins i tot la seva retirada. El conseller Vidal Matas no va escoltar les crítiques, va rompre el consens amb el sector que s'havia pactat en aquest parlament el desembre del 14.

Ara, en aquesta legislatura, el Govern de la Sra. Armengol s'ha vist obligat a recuperar articles de la primera llei agrària per evitar el recurs del Tribunal Constitucional; així consta a l'acta de la comissió bilateral d'Administració de l'Estat del passat dia 19 de desembre.

Però el més greu és que l'anterior legislatura va ser, creguin-me, quatre anys perduts per reglamentar i aplicar la Llei agrària, que conté instruments i mesures dirigides únicament a reactivar el camp de les Illes Balears. Figures incorporades el 19, com és el contracte territorial i el parc agrari, han quedat en una simple declaració d'intencions. El preu de l'hectàrea agrària ha continuat augmentant; feia referència a açò el Sr. Mas a l'anterior proposició no de llei. I les zones d'alt valor agrícola que havien de delimitar els consells insulars encara també estan pendents. Per tant a dia d'avui manca la reglamentació de nombrosos apartats de la llei, per exemple les agroestades per aconseguir la diversificació tantes vegades anunciada en el sector primari.

Per tant, des del meu grup parlamentari presentam aquesta proposició amb l'objectiu d'instar la Conselleria d'Agricultura a complir els seus deures, aquesta és la paraula. Cal recuperar el consens amb el sector, amb els consells insulars i impulsar l'aplicació d'una manera eficaç i sobretot sense demora, sense retard, de tot el que la Llei agrària de Balears beneficia al sector primari.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. Alejandro López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidenta. Esta PNL a la hora de analizarla, y por eso me voy a entretener un poquito en analizarla, aunque sea por encima, hay que tener en cuenta los dos escenarios en sí, por un lado, tienes la exposición de motivos, que la exposición de motivos claramente lo que busca, y es normal, un partido que está en la oposición pues si se enfrenta a un gobierno de coalición tiene que buscar las discrepancias e

incluso intentar desgastar, viene dentro de la normalidad, pero en la exposición de motivos lo que se ve claramente cuando se analiza bien es que lo que se quiere es criticar o poner de manifiesto la posible falta de visión o de consenso de la anterior legislatura frente ahora, con una nueva conselleria con un nuevo partido, pero que gobierna junto al que sí que la gestionaba tienen que afrontar. Entonces, claro, si nos dejásemos llevar por lo visceral, lo que es normal en un partido que sí está dando apoyo al Gobierno es que no aceptase una crítica de un gobierno continuado.

Ahora bien, viene la otra parte, que es la que de verdad se vota y que es la que tenemos que debatir que son los puntos en sí. Claro, el punto número 1 en realidad lo que insta es, dice “recuperar”, cuando yo creo que tendría que decir más “en trabajar para conseguir”, porque creo que el Gobierno siempre tiene que trabajar para conseguir un consenso, en este caso del sector primario, pero del que fuese, pero realmente lo que se dice es que tienes que recuperar el consenso con los profesionales agrarios y cooperativas agrarias y los consejos insulares, lo cual si dejamos lo visceral en un lado de la exposición de motivos y nos vamos al punto, pues es difícil no estar de acuerdo, quitando el matiz que he comentado.

En el punto número 2, sí que es verdad que lo que hace es instar de una forma no positiva a no introducir nuevas modificaciones en la Ley agraria sin el acuerdo ni el consenso. Aquí seríamos más favorables de que se dijese que introducir futuras modificaciones a partir del acuerdo y del consenso, que siempre queda mejor un poquito en positivo, pero también es difícil modificar leyes sin llegar a un consenso con el sector que sí que les afecta. Entonces, si nos abstraemos de la exposición de motivos, sería complicado votar que no al punto número 2, igual que es complicado al 3.

Ahora bien, el 4, y aprovechando lo que se ha comentado en la anterior PNL, claro, decirle al Govern directamente cómo tiene que hacer las cosas desde un parlamento es un poquito más complicado si se habla de pura gestión, y aquí se habla directamente de la aplicación del presupuesto y las medidas en sí. Aquí sí que por nuestra parte vamos a estar en contra porque la conselleria, como bien sabe, ha arrancado hace poco y precisamente es la conselleria la que tiene que mirar cómo encajarlo, teniendo en cuenta tanto la PAC que se está negociando como que el ITS sí que se emplea para dar líneas a esta conselleria y otro tipo de ayudas que son fundamentales a la hora de elaborar su presupuesto y que creo que es la conselleria la que tiene que tener más en mente y más flexibilidad a la hora de adaptarlo.

Es una pena que la exposición de motivos haya, al menos bajo lo que analiza el Grupo Parlamentario Unidas Podemos, sea tan ácida en la crítica sabiendo que, bueno, que cada partido hace lo mejor posible cuando gobierna y que justamente esta área la está llevando otro partido, pero es un gobierno en conjunto junto al partido que la llevaba anteriormente. Entonces, aquí no nos queda más remedio que separar la visceralidad y ser objetivos en los puntos porque si sólo nos dejásemos llevar por la exposición de motivos tendríamos que votar en contra. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Jesús Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta. Sí, nosotros consideramos la exposición de motivos, y creo que me ha parecido una buena idea la división que ha hecho el diputado de Unidas Podemos, Alejandro López, sobre ella, la exposición de motivos la encontramos un tanto confusa ya que se nos va a instar..., ya que en algún momento hace referencia a la ley del 19, a la del 31 de enero del 19, y es recuperar un consenso de la del 14.

Nosotros, no sé si recordarán ustedes, que estábamos aquí con la honorable intención de romper las reglas de juego del bipartidismo. Si vamos a ponernos a hacer leyes, nunca estuvimos muy convencidos de que hiciera falta, no, no que hiciera falta, sino que una ley agraria realmente viniera a mejorar el sector. Se podrían haber tomado un montón de iniciativas que no constituyeran el burocratizar el sistema, el meter toda una cuestión territorial que además, desde el nuestro punto de vista, implica una falta de confianza sobre los..., todo este territorializar, zonificar, determinar cómo deben ser todos estos cuando el terreno rústico su actividad natural es la explotación agrícola, quiero decir, creemos que en estas leyes sobra muchísimo, pero muchísimo, o sea, se ha metido, se han puesto nombres, se ha puesto exactamente en las dos leyes, en la del 14 y la del 19, exactamente se han puesto puertas al campo. Recordarán ustedes esta expresión, aquí se ha aprendido a poner unas puertas al campo que no considerábamos del todo necesarias.

Aquí, en la exposición de motivos, entonces, no encontramos claramente las dos..., es verdad que recordamos que la ley del 19 no recibió apoyo unánime del sector, fue ampliamente contestada además por todas las asociaciones, y venía a complicar burocráticamente, porque nosotros no creemos que un sector que siempre estamos preocupados que si está agonizando, que si no está dejando..., la verdad es que venir a hacer que los agricultores en lugar de ir a ordeñar por la mañana, arreglar el tractor o a salir a dar sus campos tengan que leerse continuamente BOE y BOIB no nos parece que vaya a ser una solución en absoluto.

O sea, creemos que esto del campo se ha burocratizado tremendamente de una forma completamente innecesaria, con unos conceptos jurídicamente tan indefinidos como imprecisos. Es uno de estos terrenos en que la administración gusta de juntar palabras y considerar conceptos que no quedan nada claros, y además a quien menos quedan precisamente claros es a los sectores, a los verdaderos implicados, a los agricultores. Así que, además, con una complicación territorial que implica una tremenda desconfianza y que parece que los agricultores son unos agazapados que quieren entrar en el negocio turístico o en el negocio inmobiliario en lugar de dedicarse a lo suyo. La ley los trata como eso, lo que la verdad, dice poco de la confianza en este sector que queremos

salvar, pero que queremos salvar desde fuera, como sin implicarnos, como sin compartir sus problemas.

En cualquier caso, esta voluntad, la voluntad que se manifiesta en estos cuatro puntos de recuperar el consenso, nos parece francamente importante, nos parece francamente necesaria y si esto lo que pretende y a donde nos pretende conducir es a que nos reunamos más, hablemos más con todos, vemos en los que nosotros hemos planteado todo este tiempo que nos interesa más en cómo las cooperativas pueden llevar de verdad el producto al centro de distribución y cómo pueden de verdad comercializarlo, si vamos a encontrar..., si esto nos va a servir, este consenso, para entendernos mejor en dar solución a un problema que realmente..., en un sector que realmente necesita soluciones a sus problemas, bienvenidas sean y estaremos entonces, votaremos a favor de esta propuesta.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Bé, l'objectiu d'aquesta proposició no de llei és exclusivament partidista i la veritat és que ens sap greu, ens sap greu que s'hagi plantejat una proposició no de llei d'aquestes característiques senzillament per deixar malament l'equip de la conselleria de la passada legislatura.

Una puntualització al Sr. Méndez, la burocratització del camp no ve d'una llei agrària, la burocratització del camp ve de fa molts d'anys, ni tan sols de l'entrada de l'Estat espanyol a la Unió Europea, ja la patíem abans.

La llei no parla que els pagesos vulguin fer negoci immobiliari, parla dels propietaris de les terres i de fa molts d'anys els pagesos sabem que conram dins solars, no conram dins terra pagesa, conram dins solars desgraciadament a les Illes Balears, i el que intentava fer la norma era posar valor agrari a terres de producció, no valor especulatiu o valor urbanístic, que és el que tenen ara totes les Illes Balears, perquè hem de pensar que qualsevol finca de més de 14.000 metres, de més de dues quarterades, almanco a Mallorca, és una finca per construir, no és una finca per conrar.

A part d'això, és cert que la Llei agrària de Company, del conseller Company, va tenir el consens de tot el sector, però també és cert que una part del sector i de la societat va manifestar públicament que la llei era millorable i que hi havia aspectes de la llei, sobretot aquells referits a les qüestions urbanístiques, que eren millorables i adaptables a les realitats pageses, i que hi va haver sectors, tant del sector agrari com de la societat, que no eren clars.

El que fal'equip del conseller Vidal a la passada legislatura és recollir aquestes demandes de millora i posar en marxa la

modificació, per tant la millora de la llei, i fa una norma més pagesa i adaptada a la realitat de la majoria d'explotacions que tenim a les Illes Balears.

Hem de tenir en compte que un sector amb el qual tots estam d'acord que és estratègic som tota la societat que s'ha d'implicar i ha de ser part implicada amb el manteniment i prestigi d'aquest sector. Per tant, l'opinió de la resta de la societat també ha de ser escoltada i tenguda en compte.

Per altra banda, el consens, a la nostra manera de veure, el romp aquell que s'automargina i surt del grup, en aquest cas l'organització presidida pel germà i soci de l'exconseller i actual president del PP. Com a públic vaig assistir a l'aprovació de la versió millorada de la llei, el gener del 2019, crec que era, la que va ser aprovada la passada legislatura, ho vaig fer com a membre de la comissió permanent d'Unió de Pagesos, i l'única organització vinculada a la pagesia que no va assistir a l'aprovació de la llei, l'única, va ser la que he esmentat anteriorment. Per tant, qui romp del consens, qui surt del grup? Allà hi era, allà hi era, UPA ja hi era? Surt a la foto o no surt a la foto, sí o no? T'ho deman.

LA SRA. PRESIDENTA:

Perdoni, Sr. Mas, se centri en el debat, no entri en debat amb el Sr. Sagreras, per favor.

EL SR. MAS I TUGORES:

D'acord, perdoni, presidenta. Per tant, qui romp el consens és qui no surt a la foto, qui no ve a l'aprovació de la llei.

I també recordar una altra cosa, és cert que varen sortir, per exemple, el Col·legi d'Enginyers Agrònoms, dies abans de l'aprovació de la llei, però, un cop aprovada la llei, només ASAJA resta fora del consens.

Per tant, nosaltres votarem en contra de la proposició no de llei, de tota la proposició no de llei i ens sap greu que hagi estat presentada aquesta proposició perquè no ens du res nou ni res positiu per al sector.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, Sr. Mas. Per part del Grup VOX-Actua Balears no hi ha cap representant. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes el Sr. Melià ha hagut d'anar-se'n de la comissió. Per part del Grup Mixt tampoc no hi ha ningú, cap representant d'aquest.

Per tant, passam al Grup Parlamentari Socialista i donam la paraula a la Sra. Benlloch.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, és cert que la Llei 12/2014, de 16 de desembre, agrària de les Illes Balears, va comportar

que el sector agrari de les Illes Balears pogués disposar, per primera vegada, d'un marc normatiu d'àmbit autonòmic, però amb la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, s'ha aconseguit que la normativa balear tenguí una perspectiva encara més agrària. Per això, partint de la visió de conjunt de la regulació autonòmica del diàleg entre les institucions i del respecte a la singularitat de l'ordenació i els usos del sòl, s'ha implementat aquesta nova llei agrària actualitzada, per defensar el sòl rústic per a l'activitat agrària i garantir que el territori tenguí activitats que contribueixin a mantenir-lo adequadament.

Els canvis socials, econòmics, demogràfics i ecològics que es viuen a Balears requereixen una planificació a mig i a llarg termini per a una producció agrària basada en principis i pràctiques de gestió sostenible del sòl, de l'aigua, de la biodiversitat i que doni resposta a les necessitats immediates.

El sòl és un recurs finit i la seva formació és un procés extremadament lent i la seva pèrdua i degradació no són reversibles en el curs d'una vida humana; la pèrdua de sòl fèrtil afecta negativament la producció d'aliments i matèries primeres; comporta la destrucció de molts serveis ecosistèmics essencials; dificulta el desenvolupament de les activitats agràries i, per tant, es posen en perill tant la producció d'aliments com la forma de vida dels pagesos.

La llei actual dóna importància a l'activitat agrària sostenible per aconseguir una seguretat alimentària i el manteniment del paisatge i del sòl rústic. Així mateix, introdueix una major protecció dels valors agraris amb la figura de les zones d'alt valor agrari, ZAVA, alhora que es garanteix la preservació i el respecte d'altres valors naturals.

Recordem que l'article 24 de la Constitució estableix que, des del reconeixement social i cultural i de la seva important labor en l'activitat productiva, el manteniment del paisatge, del territori, del medi ambient, de la cultura, de les tradicions i dels costums més definidors de la identitat balear, les administracions públiques han d'adoptar les mesures polítiques, jurídiques i legislatives que garanteixin els trets d'aquest sector i dels agricultors i ramaders en el seu desenvolupament i protecció.

En l'àmbit autonòmic, la Llei 1/1999, del 17 de març, de l'estatut dels productors industrials agroalimentaris de les Illes Balears, té per objecte garantir la lleialtat de les transaccions comercials agroalimentàries i la protecció dels drets i dels interessos legítims dels productors agraris i dels industrials agroalimentaris en el territori de les Illes Balears, i es destaca per la transcendència especial, i d'acord amb l'article 138 de la Constitució i amb l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, el reconeixement i la plasmació de la insularitat a l'àmbit de l'agricultura com a un fe diferencial i mereixedor de protecció especial i prioritària, amb la finalitat de compensar els efectes negatius en el sector agrari i a l'agroindustrial per competir en igualtat de condicions i drets amb la resta de l'Estat i de la Unió Europea.

Finalment, com s'apuntava abans, primerament la Llei 12/2014, de 13 de desembre, agrària de les Illes Balears, va ordenar el conjunt del sector i l'actual llei ha millorat el contingut en adaptar-se a la situació actual balear. Per tant, demanem al grup proposant que accepti les modificacions que s'han demanat per part d'Unidas Podemos perquè estam d'acord amb el que proposen, que milloren el redactat i el contingut d'aquesta PNL.

Si no fos possible, demanaríem votació separada per votar en contra del punt 4, per comprometre el pressupost.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Sí, Sra. Presidenta, gràcies. Miri, Sr. López, en tot moment he parlat de recuperar el consens, he parlat de recuperar perquè el consens hi era, n'hi puc donar fe perquè jo vaig ser la coordinadora de la ponència parlamentària i vaig parlar amb totes les associacions i amb cooperatives de tot Balears, amb les poques que hi ha a Eivissa, amb les de Mallorca, amb les de Menorca, per tant, crec que no es pot fer d'esquenes al sector. Crec que s'ha de recuperar el consens i açò, precisament, és el que demanam.

I és el motiu pel qual hem presentat aquesta proposició la qual mantenim en tots els seus termes.

I quan al Sr. Mas, sincerament, lament que vegi una proposició partidista, li puc assegurar i li assegure que no ha estat la nostra intenció a cap moment, a cap moment; ara, a veure, jo entenc, Sr. Mas, que a vostè no li agradi que jo em refereixi a l'anterior legislatura del Sr. Vidal i Matas, ho entenc, a més que ho respect ho entenc, ara bé, és que vostè sap que és ver, ell haguera pogut intentar consensuar-la amb tothom la llei agrària, ell haguera pogut consensuar-la amb tothom com ho va fer en el seu dia el Sr. Company.

Ara, perdoni que li digui, ho he dit altres vegades, aquest senyor es va estimar més deixar 5.000 expedients sense resoldre a la conselleria, i açò és una trista realitat, però ho és, ho és així, i vostè ho sap, Sr. Mas.

I què no és millorable en aquesta vida, què hi ha que no sigui millorable? Evidentment, tot, tot es pot millorar, i crec que la intenció sempre ha de ser apuntar més amunt i fer les coses millor. Ara bé, la Llei del 2014, vostè sap, precisament crec que he entès que deia que estava dins Unió de Pagesos, Unió de Pagesos ens la va aprovar, surt a la foto amb el Sr. Company; vull dir, va ser una llei consensuada amb tothom. Què podria ser millorable? És clar que sí, és clar que sí, tot és millorable, ara crec jo que era una passa molt vàlida per començar a fer feina.

El que no podem fer és les coses d'esquenes amb el sector i va ser el que va fer el Sr. Vidal i Matas, Sr. Mas. Em sap greu, però és que..., em sap greu, i amb vostè coincidesc molt, i vostè ho sap, en els temes d'agricultura, però açò sí que no li puc acceptar, jo no puc acceptar -i parl del Sr. Vidal i Matas perquè parlam d'agricultura- que es faci una llei d'esquenes al sector, crec que açò és inadmissible.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Pons, un aclariment, accepta la votació separada dels punts?

LA SRA. PONS I FULLANA:

Sí, acceptaré la votació separada.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Perdón, Sra. Presidenta?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

¿Podría, puedo hacer una consulta?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, digui, Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Bien, perdón, cuando estamos hablando aquí, en los distintos puntos dice que se desarrolle la ley, que se cumpla la ley, ¿de qué ley estamos hablando, de la que está en vigor, es decir, de la del 31 de enero del año 2019, que derogaba específicamente la del julio del 2014, o la otra? Porque tal y como veo expresarse a la ponente, creo que los puntos que ella pretende que se desarrollen son los de la ley del 2014, cuando pone aquí pone la Ley agraria de las Islas Baleares, ¿entiendo que nos estamos refiriendo a la actual o a la de entonces?

Perdón por esta pregunta, que entiendo que soy yo que no estoy bien situado.

LA SRA. PRESIDENTA:

Està bé que ho hagi aclarit, Sra. Pons, jo entenc que és l'actual, no?

LA SRA. PONS I FULLANA:

Jo és que, disculpi, Sra. Presidenta, però és que si aquí no sabem a quina llei ens referim. A veure...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, és a la llei actual, Sr. Méndez, és clar, és a la llei que està en vigor, per tant és la llei actual.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Amb el consens que hi havia...

(Se sent de fons el Sr. Méndez i Baiges de manera inintel·ligible)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, exacte, fa referència al consens del 2014, no és vera, Sra. Pons? Perfecte, molt bé, doncs aclarit aquest punt.

(Se sent de fons el Sr. Méndez i Baiges de manera inintel·ligible)

LA SRA. PRESIDENTA:

Perfecte, molt bé, perfecte. Aclarit, idò, aquest punt, passam a votar el primer punt de la proposició no de llei.

Vots a favor? S'aprova per unanimitat. No, perdó, ai!, perdoni, Sr. Mas.

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

Sí, són 9 vots a favor, 1 en contra i cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam a votar el segon punt de la proposició.

Vots a favor?

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

Tornen ser 9 vots a favor, 1 en contra i cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

Vots a favor del punt 3 de la proposició?

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

9 vots a favor, 1 en contra i cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

Ara ja, per acabar, passam a votar el punt 4 de la proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

Són 4 vots a favor, 6 en contra i cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. En conseqüència, queden aprovats els punts 1, 2 i 3 i queda rebutjat el punt 4 de la Proposició no de llei RGE núm. 1986/20, relativa a recuperar el consens entorn de la Llei agrària de les Illes Balears.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.



DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS